

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Vytvoření adekvátního systému získávání informací o legislativních, technických a dalších aspektech souvisejících s elektronickým zadáváním veřejných zakázek a informací od jednotlivých zadavatelů ohledně přijímání elektronických obchodních praktik

Zpráva o výsledcích šetření za rok 2012

Objednatel: **Ministerstvo pro místní rozvoj ČR**
Odbor veřejného investování

Zpracovatel: **CS – PROJECT spol. s r.o.**
Avenir Business Park
Radlická 740/113d
158 00 Praha 5
IČO: 41 69 02 06

Praha 2012

Obsah

1. ÚČEL DOKUMENTU	7
2. HLAVNÍ VÝCHODISKA ŠETŘENÍ	8
3. ÚČEL ŠETŘENÍ.....	8
4. CHARAKTERISTIKA ŠETŘENÍ V ROCE 2012	10
4.1 ÚPRAVA ODPOVĚDÍ VE VAZBĚ NA VELIKOST ZADAVATELŮ (VÁŽENÍ ODPOVĚDÍ).....	12
4.2 SROVNÁNÍ ODPOVĚDÍ VE VAZBĚ NA KATEGORIE ZADAVATELŮ.....	13
4.3 CHARAKTERISTIKA VÝSLEDNÉHO VÝZKUMNÉHO VZORKU V ROCE 2012	14
5. VÝSLEDKY ŠETŘENÍ.....	24
5.1 STAV IMPLEMENTACE ELEKTRONICKÝCH NÁSTROJŮ V RÁMCI ZADÁVACÍCH ŘÍZENÍ.....	24
5.2 ODHADOVANÉ NÁKLADY ZADÁVACÍCH ŘÍZENÍ.....	29
5.3 ODHADOVANÉ PŘÍNOSY A ÚSPORY ELEKTRONICKÉHO ZADÁVÁNÍ VZ.....	31
5.4 SPECIFIKACE STÁVAJÍCÍHO A PLÁNOVANÉHO VYUŽÍVÁNÍ ELEKTRONICKÝCH NÁSTROJŮ	34
5.5 PROBLÉMY PŘI ZAVÁDĚNÍ ELEKTRONICKÉHO ZADÁVÁNÍ.....	62
5.6 VZDĚLÁVÁNÍ ZADAVATELŮ A JEJICH POVĚDOMÍ O STRATEGICKÝCH DOKUMENTECH	63
6. VYHODNOCENÍ HYPOTÉZ.....	67
7. SHRNUÍ HLAVNÍCH ZÁVĚRŮ ŠETŘENÍ.....	69

Seznam grafů

Graf 1 Respondenti šetření dle kategorií zadavatelů (2012)	15
Graf 2 Porovnání počtu respondentů šetření dle kategorií zadavatelů mezi roky 2007–2012	16
Graf 3 Porovnání relativních četností jednotlivých kategorií respondentů mezi roky 2007–2012	17
Graf 4 Respondenti šetření dle celkového počtu podlimitních a nadlimitních VZ zadanych v roce 2011	18
Graf 5 Porovnání počtu respondentů šetření dle celkového počtu zadanych VZ mezi roky 2007–2012	19
Graf 6 Respondenti šetření dle celkového ročního objemu podlimitních a nadlimitních VZ zadanych v roce 2011	20
Graf 7 Porovnání počtu respondentů šetření dle celkového ročního objemu podlimitních a nadlimitních VZ zadanych v jednotlivých letech 2007–2012	21
Graf 8 Respondenti šetření dle krajů (2012)	22
Graf 9 Respondenti šetření dle pozic v organizaci zadavatele (2012)	23
Graf 10 Plány zadavatelů na implementaci elektronického zadávání VZ (2012)	24
Graf 11 Porovnání plánů zadavatelů na implementaci elektronického zadávání VZ mezi roky 2007–2012	25
Graf 12 Plány zadavatelů s ročním objemem vyšším než 750 mil na implementaci elektronického zadávání VZ (2012)	26
Graf 13 Plány organizací na implementaci elektronického zadávání VZ – vážené výsledky dle velikosti zadavatelů (2012)	27
Graf 14 Plány zadavatelů na implementaci elektronického zadávání VZ – porovnání vybraných kategorií zadavatelů (2012)	28
Graf 15 Průměrné náklady na administraci zadávacího řízení VZ (2012)	29
Graf 16 Průměrné náklady na administraci jedné veřejné zakázky – vážený průměr v Kč bez DPH (2012)	30
Graf 17 Porovnání průměrných nákladů na administraci jedné veřejné zakázky mezi lety 2011 a 2012 (vážený průměr v Kč bez DPH)	31
Graf 18 Odhadované přínosy zavedení elektronického zadávání VZ (2012)	32
Graf 19 Odhadovaná roční výše úspor při správném zavedení elektronických nástrojů (2012)	33
Graf 20 Porovnání odhadované roční výše úspor při správném zavedení elektronických nástrojů mezi roky 2007–2012	34
Graf 21 Používání elektronických nástrojů dle úkonů v zadávacím řízení (2012)	35
Graf 22 Míra využívání elektronických nástrojů u vybraných úkonů v životním cyklu veřejné zakázky (% z počtu VZ zadanych v roce 2011)	37
Graf 23 Míra využívání automatické metody hodnocení (% z počtu VZ zadanych v roce 2011)	38
Graf 24 Doba používání elektronických nástrojů pro realizaci dílčích nebo všech úkonů v zadávacím řízení (2012)	39
Graf 25 Porovnání doby používání elektronických nástrojů pro realizaci dílčích nebo všech úkonů v zadávacím řízení mezi jednotlivými roky 2007–2012	40
Graf 26 Plány organizací na implementaci elektronického zadávání dle typů zakázek (2012)	41
Graf 27 Porovnání plánů zadavatelů na implementaci elektronického zadávání u VZMR mezi roky 2007–2012	42

Graf 28 Porovnání plánů zadavatelů na implementaci elektronického zadávání u podlimitních/nadlimitních VZ mezi roky 2007–2012.....	43
Graf 29 Plány organizací na implementaci elektronického zadávání dle druhů zadávacích řízení (2012).....	44
Graf 30 Plány organizací na implementaci elektronického zadávání dle druhů podlimitních a nadlimitních VZ (2012)	45
Graf 31 Používání zvláštních postupů v zadávacím řízení a dalších institutů (2012)	46
Graf 32 Srovnání používání zvláštních postupů mezi roky 2011 a 2012	47
Graf 33 Používání zvláštních postupů v zadávacím řízení a dalších institutů – vážené výsledky dle velikosti zadavatelů (2012) ..	48
Graf 34 Používání elektronických nástrojů u VZ malého rozsahu (2012).....	49
Graf 35 Využití elektronické aukce u veřejných zakázek zadáných v roce 2011.....	50
Graf 36 Komodity nakoupené s využitím elektronické aukce (2012)	52
Graf 37 Rozložení forem nákupu papíru (2012)	53
Graf 38 Rozložení forem nákupu počítačové myši (2012).....	54
Graf 39 Rozložení forem nákupu papíru dle kategorie zadavatelů (2012)	55
Graf 40 Rozložení forem nákupu počítačové myši dle kategorie zadavatelů (2012)	56
Graf 41 Rozsah využívání datových schránek (2012).....	57
Graf 42 Porovnání rozsahu využívání datových schránek mezi roky 2010–2012.....	58
Graf 43 Plány organizací na implementaci elektronického zadávání dle způsobu zajištění přístupu k elektronickým nástrojům (2012).....	59
Graf 44 Certifikace dle vyhlášky č. 9/2011 Sb. (2012)	60
Graf 45 Evidence dokumentů spojených se zadáváním VZ ve spisové službě (2012)	61
Graf 46 Porovnání míry evidence dokumentů spojených se zadáváním VZ ve spisové službě mezi roky 2010 až 2012.....	61
Graf 47 Problémy při implementaci elektronického zadávání VZ (2012)	62
Graf 48 Účast zadavatelů na vzdělávacím kurzu v obl. elektronizace veřejných zakázek v posledních 2 letech (2011 a 2012)	64
Graf 49 Dopad usnesení vlády ČR č. 343 ze dne 10. května 2010 (2012).....	65
Graf 50 Dopad usnesení Vlády ČR č. 343 ze dne 10. května 2010 – porovnání kategorií zadavatelů (2012)	66

Seznam tabulek

Tabulka 1 Odvození vah z otázky č. 5 v dotazníkovém šetření v roce 2007	12
Tabulka 2 Podrobnější analýza změn preferencí při využívání elektronické aukce (rozdíl mezi výsledky z roku 2011 a 2012)	51

Seznam zkratk

MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
p.b.	Procentní bod
VZ	Veřejná zakázka
VZMR	Veřejná zakázka malého rozsahu
ZVZ	Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
Strategie elektronizace	Usnesení vlády České republiky ze dne 5. ledna 2011 č. 5 o Strategii elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015

1. Účel dokumentu

Tato zpráva obsahuje výsledky dotazníkového šetření, které pro **Ministerstvo pro místní rozvoj ČR** (dále též „MMR“) realizovala společnost **CS-PROJECT spol. s r.o.** v průběhu prvního čtvrtletí roku 2012. Dotazníkové šetření bylo realizováno mezi zadavateli veřejných zakázek (dále též „VZ“) s cílem zjistit, jaký je postoj zadavatelů k elektronizaci zadávání veřejných zakázek¹ a jak zadavatelé využívají elektronické nástroje v praxi.

Dotazníkové šetření o elektronickém zadávání je realizováno **v pravidelných ročních intervalech** s cílem vytvořit ze získaných dat časovou řadu. Porovnáním dat mezi jednotlivými roky je analyzována zejména míra rozšíření/zavádění elektronických nástrojů do procesu zadávání veřejných zakázek.

První sběr dat proběhl v období leden – březen 2007. V průběhu prvního čtvrtletí 2012 byl realizován opakovaný, v pořadí již šestý sběr dat.

Tato zpráva o výsledcích šetření popisuje **stav elektronizace procesu zadávání veřejných zakázek v ČR za rok 2012**, a to z pohledu stávajícího a plánovaného stavu využívání moderních informačních a komunikačních technologií v procesech zadávání veřejných zakázek. Zadavatelé odpovídali na jednotlivé otázky k datu vyplňování dotazníku, tj. v roce 2012, a proto se výsledky uvedené v této závěrečné zprávě vztahují k roku 2012 (pokud není výslovně uvedeno jinak) a nikoliv k roku 2011, za který byly pouze využity vybrané statistické údaje (např. pro kategorizaci zadavatelů dle počtu a finančního objemu zadaných VZ byla použita data za rok 2011, tj. data za poslední ucelený kalendářní rok).

¹ Pro účely dotazníkového šetření je **elektronickým zadáváním** v souladu se zákonem o veřejných zakázkách myšlen proces zadávání veřejných zakázek, kdy některé nebo všechny úkony zadávacího řízení jsou realizovány elektronickými nástroji prostřednictvím elektronických prostředků.

Elektronickými nástroji je myšleno technické zařízení (tj. hardware) nebo programové vybavení (tj. software). Jsou jimi zejména jednotlivé aplikace, které zadavatel využívá v rámci zadávacího řízení (např. pro elektronické předávání informací k uveřejnění, pro podávání a hodnocení nabídek či pro elektronické uzavírání smluv). Tyto aplikace mohou existovat samostatně nebo mohou být integrovány do uceleného řešení pro elektronické zadávání veřejných zakázek.

Elektronické prostředky tvoří síť a služby elektronických komunikací, přičemž za elektronické prostředky se nepovažuje fax.

Podstatnou částí této zprávy je porovnání výsledků šetření mezi roky 2007 až 2012. Vybrané grafy a tabulky proto obsahují údaje za šetření realizovaná v letech 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 a 2012. Aby nedošlo k omylu, je v názvu grafu či tabulky vždy uvedeno, kterého roku se údaje týkají.

Zpráva o výsledcích šetření obsahuje:

- vyhodnocení dat získaných v dotazníkovém šetření, a to ve struktuře odpovídající potřebám analýzy,
- vizualizaci vybraných výsledků v podobě grafů a tabulek,
- porovnání výsledků šetření za roky 2007–2012,
- vyhodnocení stanovených hypotéz z hlediska jejich platnosti,
- shrnutí hlavních závěrů šetření.

2. Hlavní východiska šetření

Šetření bylo realizováno na základě úkolu, jehož splnění uložila vláda ČR Ministerstvu pro místní rozvoj ČR ve svém usnesení ze dne 5. ledna 2011 č. 5 o Strategii elektronizace zadávání veřejných zakázek pro období let 2011 až 2015 (dále též „Strategie elektronizace“).

V souladu s opatřením G.4 Strategie elektronizace je MMR zodpovědné za provoz systému získávání informací o legislativních, technických a dalších aspektech souvisejících s elektronickým zadáváním veřejných zakázek a informací od jednotlivých zadavatelů ohledně přijímání elektronických obchodních praktik.

3. Účel šetření

Cílem šetření je získat relevantní informace o postupu elektronizace procesu zadávání veřejných zakázek, tj. o skutečnosti, jak jsou v ČR zaváděny moderní informační a komunikační technologie do procesu zadávání veřejných zakázek.

Šetření je zaměřeno na získávání informací o následujících aspektech:

- jaké má zadavatel postoje k elektronizaci veřejných zakázek:
 - zda zadavatel již využívá či plánuje implementaci informačních a komunikačních technologií do zadávacích postupů,
 - zda zadavatel vnímá elektronizaci jako přínosnou a v jakých aspektech,
 - zda elektronizace zadávacích postupů přináší organizaci zadavatele úspory (finanční i nefinanční),
 - jaké překážky zadavatel vnímá v procesu elektronizace,
- zda zadavatel využívá elektronickou podporu při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a při zadávání podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek:
 - jakých úkonů se elektronická podpora týká,
 - v jaké míře zadavatel využívá elektronické nástroje,
 - jak dlouho již zadavatel elektronickou podporu využívá.

Základními uživateli informačních výstupů z šetření jsou:

- gestor zákona o veřejných zakázkách (MMR),
- Evropská komise (příslušné generální ředitelství, tj. DG Markt a pracovní skupiny),
- Public Procurement Network (PPN),²
- řídicí skupina Strategie elektronizace,
- odborná a široká veřejnost.

² Public Procurement Network je mezinárodní síť expertů z jednotlivých úřadů zabývajících se veřejnými zakázkami v členských státech EU, zemích EHP a Švýcarska.

4. Charakteristika šetření v roce 2012

V pořadí šesté dotazníkové šetření o elektronickém zadávání bylo realizováno v časovém období **od 12. 3. 2012 do 30. 3. 2012**. Šetření navazovalo na výstupy z předchozích šetření, která proběhla v prvním čtvrtletí let 2007, 2008, 2009, 2010 a 2011.

Hlavní cíl šetření Získání relevantních informací o postupu elektronizace procesu zadávání veřejných zakázek, tj. o skutečnosti, jak jsou v ČR zaváděny moderní informační a komunikační technologie do procesu zadávání veřejných zakázek.

Dílčí cíle Získání relevantních informací zejména o:

- postojích zadavatelů k elektronizaci procesu zadávání veřejných zakázek,
- nejčastěji využívaných elektronických nástrojích,
- přínosech elektronického zadávání,
- nejčastějších problémech při implementaci elektronických nástrojů.

Hypotézy, které mají být šetřením ověřeny: V rámci šetření byla ověřena platnost následujících hypotéz:

- Elektronické nástroje používá v roce 2012 více zadavatelů než v roce 2011.
- Elektronické nástroje jsou mnohem rozšířenější v zadávací praxi větších zadavatelů.
- Zadavatelé používají elektronické nástroje nejčastěji pro poskytování zadávací dokumentace a uveřejňování informací o veřejných zakázkách.
- Zadavatelé využívají ve větší míře elektronickou aukci pro hodnocení nabídek v porovnání s předchozím rokem.
- Elektronická tržiště pro veřejnou správu nebudou ochotni využívat zadavatelé, kterým tak neukládá vláda svým

usnesením ze dne 10. května 2010 č. 343.

Cílová skupina	Zadavatelé veřejných zakázek ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.
Výběrový soubor	Výběrový soubor obsahoval 1 288 zadavatelů , kteří v roce 2011 zadali alespoň jednu nadlimitní či podlimitní VZ uveřejněnou v IS VZ US, na které byl uveden platný e-mailový kontakt.
Výsledný výzkumný vzorek	Dotazník platně vyplnilo celkem 382 zadavatelů, a to v následujících kategoriích ³ : <ul style="list-style-type: none">• veřejní zadavatelé<ul style="list-style-type: none">○ Česká republika – 41○ státní příspěvková organizace – 33○ územní samosprávný celek a příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek – 220○ jiná právnická osoba – 51• sektorový zadavatel – 29,• dotovaný zadavatel – 8• sdružení zadavatelů – 0
Technika a postup šetření	Kvantitativní dotazníkové šetření realizované prostřednictvím webového dotazníku, který respondenti vyplňovali přes internet. Přístup k webovému dotazníku získali respondenti zasláním informačního e-mailu s příloženým oficiálním dopisem (ve formátu pdf) vybraným zadavatelům.

Pro šetření v roce 2012 byla použita stejná metodika šetření jako v předchozích letech.

³ Kategorie zadavatelů upravuje ustanovení § 2 ZVZ.

4.1 Úprava odpovědí ve vazbě na velikost zadavatelů (vážení odpovědí)

Na základě výsledků z minulých šetření lze předpokládat, že při analýze výsledků šetření dle určitých charakteristik zadavatelů budou viditelné významnější rozdíly v jejich přístupu k elektronizaci zadávání veřejných zakázek. **Proto je u vybraných odpovědí zobrazeno srovnání**, jak by vypadaly odpovědi zadavatelů, pokud by jednotlivé odpovědi byly upraveny (tj. váženy) ve vztahu k finančnímu objemu veřejných zakázek, které příslušný zadavatel zadává. Tyto grafy jsou vizuálně odlišeny béžovým pozadím.

Metoda vážení odpovědí ve vazbě na velikost zadavatelů

Váhy byly jednotlivým respondentům přiděleny na základě jejich odpovědi na otázku č. 5. v dotazníkovém šetření (viz kapitola 4.3.3): „*Jaký byl celkový roční finanční objem zadávaných podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek za rok 2011 ve Vaší organizaci?*“. Intervaly finančního objemu zadávaných veřejných zakázek tvoří 7 variant odpovědí na tuto otázku.

V rámci prvního šetření v roce 2007 byly odvozeny váhy, které byly z důvodu jednoznačné interpretovatelnosti výsledků při porovnávání mezi jednotlivými lety ponechány ve stejné výši i pro účely této zprávy. Přidělení vah jednotlivým variantám odpovědí znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 1 Odvození vah z otázky č. 5 v dotazníkovém šetření v roce 2007

Varianty odpovědi	Střed intervalu	Váha
Více než 750 mil. Kč	1350	70,68063
100 - 750 mil. Kč	425	22,25131
50 - 100 mil. Kč	75	3,926702
20 - 50 mil. Kč	35	1,832461
10 - 20 mil. Kč	15	0,78534
5 - 10 mil. Kč	7,5	0,39267
Do 5 mil. Kč	2,5	0,13089

V následujících grafech bylo s vahami pracováno následovně: Jeden hlas respondenta, jehož roční finanční objem zadávaných nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek zadaných v roce 2011 byl větší než 750 mil. Kč, má váhu cca 71 hlasů. Jeden hlas respondenta, jehož roční finanční objem zadávaných nadlimitních a podlimitních

veřejných zakázek zadaných v roce 2011 byl menší než 5 mil. Kč, má váhu cca 1/10 hlasu atp.

4.2 Srovnání odpovědí ve vazbě na kategorie zadavatelů

Největší procentuální zastoupení ve výzkumném vzorku mají zadavatelé z kategorie územní samosprávné celky a jejich příspěvkové organizace (57,6 %). U vybraných odpovědí je proto zkoumáno, mohou-li odpovědi těchto zadavatelů ovlivňovat celkové výsledky šetření. Vizualně jsou grafy rovněž odlišeny béžovým pozadím. Pro srovnání jsou vybrány následující kategorie zadavatelů.

- **Česká republika a státní příspěvkové organizace** – základní charakteristika těchto zadavatelů je následující: jejich finanční prostředky jsou vázány na státní rozpočet, vláda může ovlivňovat (řídit) činnosti těchto zadavatelů (např. usnesením vlády) – 74 respondentů šetření.
- **Územní samosprávné celky a jejich příspěvkové organizace** – základní charakteristika těchto zadavatelů je následující: hospodaří s vlastními rozpočty, možnosti vlády zasahovat do činnosti těchto subjektů jsou omezené – 220 respondentů šetření.

4.3 Charakteristika výsledného výzkumného vzorku v roce 2012

V roce 2012 bylo platně vyplněno 382 dotazníků z celkového počtu respondentů ve výši 1288. **Návratnost dotazníků** v roce 2012 tedy představuje **30 %** (v roce 2010 návratnost činila 32 % a v roce 2011 27 %). Návratnost dotazníků je značně vysoká i přes souběh šetření elektronizace s povinnostmi vyplývajícími z novely ZVZ a z opatření vlády ČR např. ve vztahu k elektronickým tržištím pro veřejnou správu⁴ či centralizovanému zadávání⁵.

V této kapitole je uvedena charakteristika výsledného výzkumného vzorku, a to z následujících hledisek:

- § **kategorie zadavatele** – členěno v souladu s ustanovením § 2 ZVZ,
- § **počet podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek** zadaných v roce 2011 a uveřejněných v IS VZ US,
- § **roční finanční objem podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek** zadaných v roce 2011 a uveřejněných v IS VZ US – prostřednictvím tohoto ukazatele byli zadavatelé členěni na velké (významné) a malé,
- § **regionální hledisko** dle kraje sídla zadavatelů,
- § **pozice respondentů** v organizacích zadavatelů.

⁴ Viz usnesení vlády ČR ze dne 10. května č. 343 k používání elektronických tržišť subjekty veřejné správy při vynakládání finančních prostředků, v platném znění.

⁵ Viz usnesení vlády ČR ze dne 20. července 2011 č. 563 k resortním systémům centralizovaného zadávání veřejných zakázek ústředních orgánů státní správy, v platném znění.

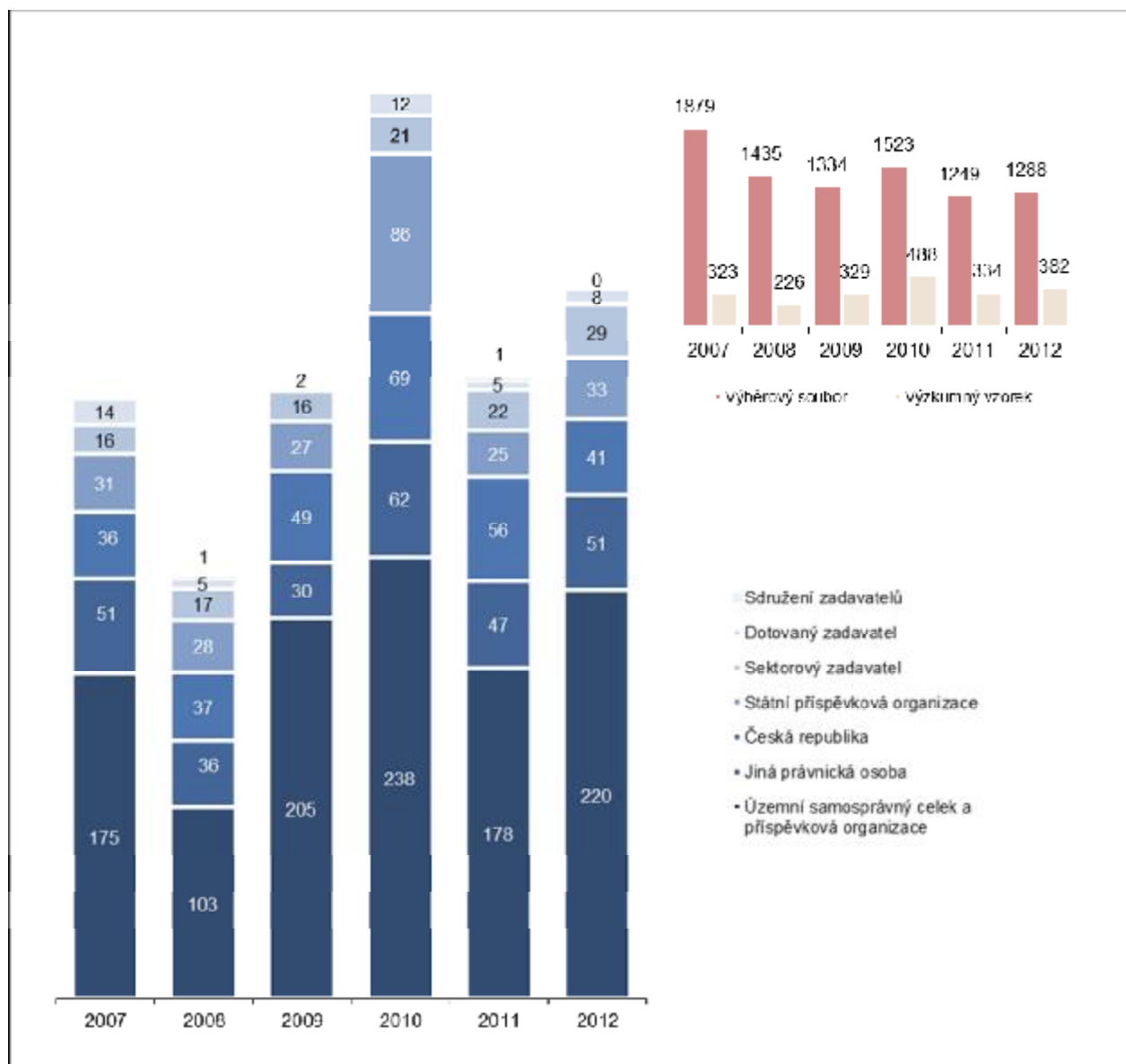
4.3.1 Složení výsledného výzkumného vzorku dle kategorií zadavatelů

Graf 1 ukazuje složení výzkumného vzorku dle kategorie zadavatele. Nejpočetnější kategorií jsou územní samosprávné celky a jejich příspěvkové organizace (58 %). Druhou nejpočetnější skupinu tvoří Česká republika (11 %), následují zadavatelé z kategorie státní příspěvková organizace (9 %) a sektoroví zadavatelé (8 %). Nejméně zastoupenou skupinou jsou dotovaní zadavatelé (2 %). V případě dotovaných zadavatelů se jedná o zadavatele, kteří často splňují podmínky ZVZ pouze přechodně a veřejné zakázky pravidelně nezadávají. Proto je jejich zastoupení ve výzkumném vzorku nízké.

Graf 1 Respondenti šetření dle kategorií zadavatelů (2012)

Zatímco počet respondentů od roku 2008 konstantně rostl, v roce 2011 zaznamenáváme pokles přibližně na úroveň roku 2009. V roce 2012 nastal opět nepatrný nárůst počtu respondentů.

Graf 2 Porovnání počtu respondentů šetření dle kategorií zadavatelů mezi roky 2007–2012

Struktura respondentů se oproti předchozím letům výrazně nemění (viz Graf 3). Nadále tvoří přibližně polovinu respondentů územní samosprávné celky a nejmenší zastoupení mají dotovaní zadavatelé a sdružení zadavatelů. Sdružení zadavatelů v průběhu let téměř není zastoupené.

Graf 3 Porovnání relativních četností jednotlivých kategorií respondentů mezi roky 2007–2012

■ Sdružení zadavatelů

4.3.2 Složení výzkumného vzorku dle velikosti zadavatelů (počet zadaných VZ)

Rozložení respondentů dle celkového počtu podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek, které byly zadány a uveřejněny v IS VZ US v roce 2011, ukazuje Graf 4. Z grafu je patrné, že ve výzkumném vzorku jsou nejvíce zastoupeni nejmenší zadavatelé, tj. ti, kteří zadali 1–3 veřejné zakázky (31 % zadavatelů zadalo maximálně 1 VZ, 32 % zadavatelů zadalo v roce 2011 2 či 3 veřejné zakázky). Nejméně jsou zastoupeni zadavatelé zadávající 36 a více veřejných zakázek ročně (6 % zadavatelů).

Graf 4 Respondenti šetření dle celkového počtu podlimitních a nadlimitních VZ zadaných v roce 2011

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Při meziročním srovnání je z následujícího grafu patrné, že rozložení respondentů dle počtu jimi zadaných veřejných zakázek se oproti roku 2011 změnilo minimálně. Dochází k mírnému nárůstu počtu respondentů, kteří zadávají 2–3 podlimitní a nadlimitní veřejné zakázky ročně, (nárůst o 4 procentní body oproti roku 2011) na úkor menších zadavatelů s počtem 4–8 zadaných veřejných zakázek.

Graf 5 Porovnání počtu respondentů šetření dle celkového počtu zadaných VZ mezi roky 2007–2012

4.3.3 Složení výzkumného vzorku dle velikosti zadavatelů (finanční objem zadaných podlimitních a nadlimitních VZ)

Nejpočetnější skupinu ve výzkumném vzorku tvořili zadavatelé s ročním objemem nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek zadaných v roce 2011 do 5 mil. Kč bez DPH (22 % zadavatelů) a objemem 10–20 mil. Kč bez DPH (21 % zadavatelů). Nejméně (19 % zadavatelů) jsou zastoupeni zadavatelé, kteří zadali veřejné zakázky v objemu vyšším než 750 mil. Kč bez DPH za rok (3 % zadavatelů).

Graf 6 Respondenti šetření dle celkového ročního objemu podlimitních a nadlimitních VZ zadaných v roce 2011

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Následující graf porovnává rozložení respondentů šetření dle celkového ročního objemu podlimitních a nadlimitních VZ v jednotlivých letech, ve kterých bylo šetření prováděno. Ve všech letech tvořili nejmenší skupinu největší zadavatelé, tj. ti, kteří zadali veřejné zakázky v objemu vyšším než 750 mil. Kč. Z grafu je patrné, že oproti předchozímu roku došlo ke zvýšení počtu respondentů v kategoriích celkového objemu 10–20 mil. Kč

z 16 % na 21 % zadavatelů na úkor počtu zadavatelů s ročním objemem podlimitních a nadlimitních zakázek 20–50 mil. Kč.

Graf 7 Porovnání počtu respondentů šetření dle celkového ročního objemu podlimitních a nadlimitních VZ zadaných v jednotlivých letech 2007–2012

4.3.4 Složení výzkumného vzorku dle sídla zadavatelů

Největší počet respondentů sídlí v hlavním městě Praze, druhý nejvíce zastoupený kraj je kraj Jihomoravský, dále pak Moravskoslezský. Nejméně respondentů odpovědělo z Libereckého kraje. Rozdělení respondentů šetření dle jednotlivých krajů je uvedeno v následujícím grafu.

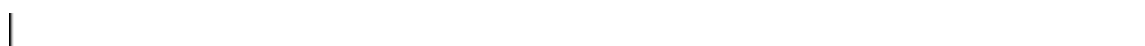

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Získávání informací o legislativních,
technických a dalších aspektech
souvisejících s elektronickým zadáváním
veřejných zakázek

Zpráva o výsledcích šetření za rok 2012

Graf 8 Respondenti šetření dle krajů (2012)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

V porovnání s předchozími šetřeními prováděnými v letech 2007–2011 i nadále platí, že nejvíce respondentů sídlí v hlavní městě Praha (17 % respondentů v roce 2012, 15 % respondentů v roce 2011) a nejméně respondentů v Libereckém kraji (2 % respondentů v roce 2012, 3 % respondentů v roce 2011).

4.3.5 Složení výzkumného vzorku dle pracovního zařazení respondentů

Webový dotazník za zadavatele veřejných zakázek nejčastěji vyplňovali respondenti zaměstnaní na pozicích:

- **vedoucí oddělení** – 26 % respondentů,
- **odborný referent** – 25 % respondentů,
- **ředitel odboru** – 11 % respondentů.

Respondenti s jiným pracovním zařazením tvořili 38 % dotazovaných.

Graf 9 Respondenti šetření dle pozic v organizaci zadavatele (2012)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Struktura respondentů dle pracovního zařazení se v porovnání s lety 2007–2011 téměř nezměnila.

5. Výsledky šetření

5.1 Stav implementace elektronických nástrojů v rámci zadávacích řízení

Následující graf ukazuje plány zadavatelů na implementaci elektronického zadávání veřejných zakázek. V současnosti elektronickou podporu zadávacího řízení využívá 32 % zadavatelů, přičemž 30 % zadavatelů počítá s jejím dalším rozvojem. 37 % zadavatelů využívání elektronických nástrojů zvažuje, největší procento zadavatelů v horizontu 12 měsíců (18 % zadavatelů). Elektronickou podporu zadávacího řízení zatím vůbec nezvažuje 31 % zadavatelů.

Graf 10 Plány zadavatelů na implementaci elektronického zadávání VZ (2012)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

V meziročním porovnání je patrné, že se míra používání elektronických nástrojů příliš nezvýšila. V dlouhodobějším horizontu je však zřetelný nastupující trend zvyšujícího se využívání elektronických nástrojů a to nejen z pohledu plánů na jejich zavedení, ale především ve stávající míře implementace elektronických nástrojů.

Graf 11 Porovnání plánů zadavatelů na implementaci elektronického zadávání VZ mezi roky 2007–2012

Výrazný je však nárůst implementace elektronických nástrojů u zadavatelů s ročním objemem vyšším než 750 mil. Kč (o 50 procentních bodů oproti předchozímu roku). V porovnání s výsledky předchozího roku lze usuzovat, že mnozí ze zadavatelů, kteří v roce 2011 plánovali využívat elektronické nástroje (souhrnem 50 % zadavatelů), v tomto roce již elektronické nástroje implementovali.

Graf 12 Plány zadavatelů s ročním objemem vyšším než 750 mil na implementaci elektronického zadávání VZ (2012)

5.1.1 Jak se liší výsledky u používané či plánované elektronické podpory zadávání veřejných zakázek (týká se všech VZ)? Vážené odpovědi.

Úprava výsledků podle velikosti zadavatelů výsledky šetření výrazně ovlivňuje. Z vážení výsledků šetření je patrné, že u větších zadavatelů je značně vyšší současná míra implementace elektronických nástrojů v procesu zadávání VZ, než je tomu u menších zadavatelů, jak dokládá následující graf.

Graf 13 Plány organizací na implementaci elektronického zadávání VZ – vážené výsledky dle velikosti zadavatelů (2012)

Porovnání výsledků s předchozím šetřením

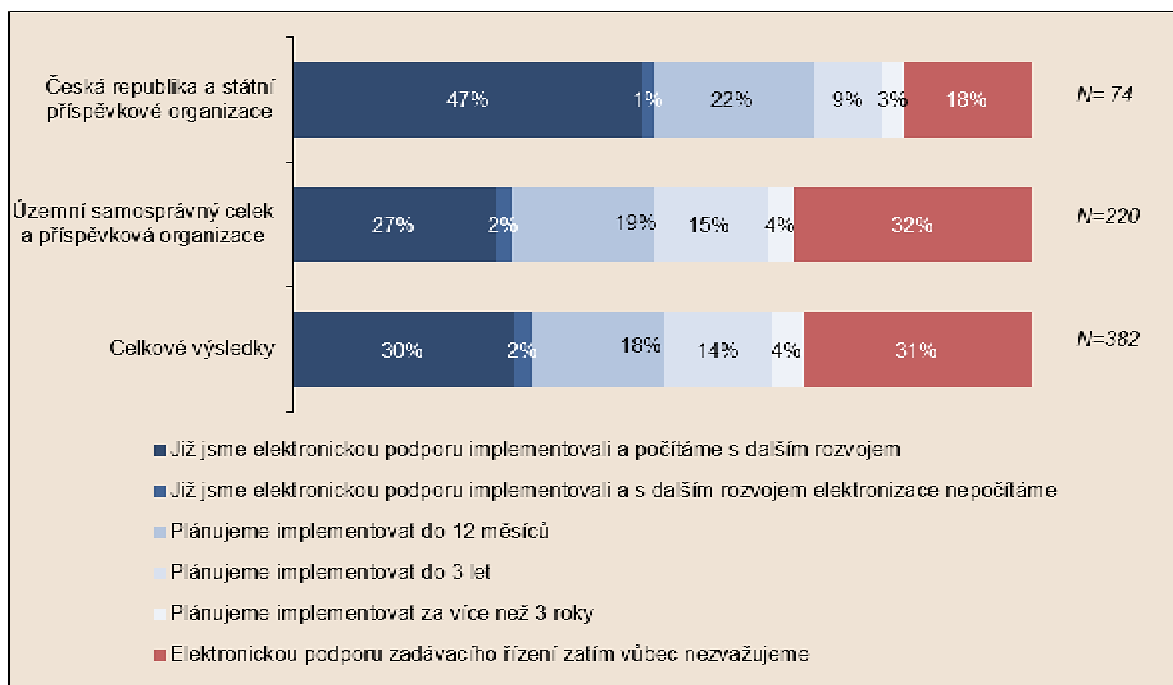
Ve srovnání s rokem 2011 dochází k výraznému nárůstu využívání elektronických nástrojů, přičemž k využívání elektronických nástrojů se přiklání spíše velcí zadavatelé. Oproti minulému šetření v roce 2011, kdy bylo vážení výsledků výraznější v oblasti plánování implementace, v roce 2012 má velikost zadavatelů značný vliv především na současnou míru implementace elektronických nástrojů.

5.1.2 Jak se liší míra používané či plánované elektronické podpory zadávání veřejných zakázek (týká se všech VZ)? Porovnání hlavních kategorií zadavatelů.

Přístup k využívání elektronických nástrojů se mezi kategoriemi zadavatelů značně liší. Územní samosprávné celky využívají elektronické nástroje v mnohem menší míře (29 % zadavatelů) než zadavatelé z kategorie Česká republika či státní příspěvkové organizace (48 % zadavatelů).

Jiná situace je v případě plánů jednotlivých zadavatelů. Zatímco souhrnem 34 % zadavatelů z kategorie Česká republika a státní příspěvková organizace plánuje implementovat elektronické nástroje do procesu zadávání veřejných zakázek, územní samosprávné celky tyto zadavatele předčí o čtyři procentní body (38 %).

Graf 14 Plány zadavatelů na implementaci elektronického zadávání VZ – porovnání vybraných kategorií zadavatelů (2012)

5.2 Odhadované náklady zadávacích řízení

Níže je uvedeno vyhodnocení odpovědí na otázku, jaký je odhad průměrných nákladů na administraci zadávacího řízení u jedné veřejné zakázky (v Kč bez DPH). Do nákladů jsou zahrnuty veškeré náklady na administraci jednoho zadávacího řízení (jak na přípravu, tak na samotnou realizaci zadávacího řízení), tj. především osobní náklady pracovníků zadavatele a přizvaných odborníků, náklady na tisk materiálů, náklady na externí služby.

Graf 15 ukazuje, že u veřejných zakázek malého rozsahu se cena na administraci VZ u většiny zadavatelů pohybuje v rozmezí 1 000–10 000 Kč (62 % zadavatelů v případě VZ na dodávky či služby, 55 % v případě VZ na stavební práce). U podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek je průměrná cena na administraci veřejné zakázky téměř rovnoměrně rozložena mezi definované kategorie.

Graf 15 Průměrné náklady na administraci zadávacího řízení VZ (2012)⁶

Graf 16 potvrzuje, že průměrné náklady na administraci jedné veřejné zakázky malého rozsahu jsou nižší než v případě podlimitní či nadlimitní veřejné zakázky. Dále je

z uvedeného grafu patrné, že odhad nákladů na administraci VZ na stavební práce je vyšší než na administraci VZ na dodávky či služby.

Graf 16 Průměrné náklady na administraci jedné veřejné zakázky – vážený průměr v Kč bez DPH (2012)⁷

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Následující graf nabízí srovnání průměrných nákladů na administraci jedné veřejné zakázky mezi lety 2011 a 2012. Průměrné náklady oproti minulému roku vzrostly. Nejvíce je nárůst patrný u veřejných zakázek malého rozsahu, konkrétně u veřejných zakázek na dodávky a služby.

⁷ Do výpočtu váženého průměru nebyla zahrnuta hodnota „0“, viz Graf 15. Nelze předpokládat, že je zadavatel schopen administrovat veřejnou zakázku bez vynaložení jakýchkoliv finančních prostředků.

Graf 17 Porovnání průměrných nákladů na administraci jedné veřejné zakázky mezi lety 2011 a 2012 (vážený průměr v Kč bez DPH)

5.3 Odhadované přínosy a úspory elektronického zadávání VZ

5.3.1 Jaké jsou přínosy elektronického zadávání VZ?

Nejvíce zadavatelů spatřuje přínosy využívání elektronických nástrojů v procesu zadávání veřejných zakázek ve zrychlení komunikace v zadávacím řízení, zvýšení transparentnosti a ve snížení jednotkových cen nakupovaných předmětů veřejných zakázek.

Elektronické zadávání podle zadavatelů naopak nedokáže odstranit bariéry pro zahraniční dodavatele při účasti na veřejných zakázkách v ČR či zvýšit vyjednávací síly zadavatele.

Graf 18 Odhadované přínosy zavedení elektronického zadávání VZ (2012)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Postoj zadavatelů k elektronickému zadávání z pohledu jeho přínosů se mezi lety 2007–2012 téměř nezměnil. Přínosy využívání elektronických nástrojů v procesu zadávání veřejných zakázek i nadále spatřuje nejvíce zadavatelů ve zrychlení komunikace v zadávacím řízení, zvýšení transparentnosti, ve zlepšení kontrolovatelnosti jednotlivých úkonů v zadávacím řízení a snížení jednotkových cen nakupovaných předmětů veřejných zakázek.

5.3.2 Jak zadavatelé odhadují výši úspor?

Odhady možných úspor spojených se zavedením elektronických nástrojů do zadávacího řízení nemá provedeno více než 58 % zadavatelů, kteří využívají elektronické nástroje či to plánují. Zadavatelé, kteří mají provedeny odhady úspor, je odhadují maximálně do výše 1 mil. Kč (13 % zadavatelů) či jako nulové (13 % zadavatelů), tj. že stačí pouze k pokrytí nákladů spojených s provozem elektronických nástrojů.

Graf 19 Odhadovaná roční výše úspor při správném zavedení elektronických nástrojů (2012)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Porovnáme-li výsledky s předchozími šetřeními (viz následující graf), zjistíme, že se pohled zadavatelů v jednotlivých letech příliš nezměnil. I nadále tedy zadavatelé vyčíslují úspory elektronického zadávání buď jako nulové či ve výši do 1 mil. Kč (13 % respondentů).

Graf 20 Porovnání odhadované roční výše úspor při správném zavedení elektronických nástrojů mezi roky 2007–2012

5.4 Specifikace stávajícího a plánovaného využívání elektronických nástrojů

5.4.1 Při jakých úkonech v zadávacím řízení používají zadavatelé elektronické nástroje?

Mezi úkony, při kterých zadavatelé nejčastěji používají elektronické nástroje, i nadále patří uveřejňování informací o veřejných zakázkách (používá 65 % zadavatelů, kteří již tento elektronický nástroj implementovali), poskytování zadávací dokumentace (60 % zadavatelů), poskytování dodatečných informací k zadávacím podmínkám (59 % zadavatelů), odesílání výzev v zadávacím řízení (56 % zadavatelů) a odesílání výzev o zahájení zadávacího řízení (55 % zadavatelů). Výsledky u zadavatelů, kteří již elektronické nástroje v zadávacím řízení využívají či plánují využívat, shrnuje Graf 21.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Získávání informací o legislativních,
technických a dalších aspektech
souvisejících s elektronickým zadáváním
veřejných zakázek

Zpráva o výsledcích šetření za rok 2012

Graf 21 Používání elektronických nástrojů dle úkonů v zadávacím řízení (2012)

Pokud je v dalším textu posuzován rozsah využívání elektronických nástrojů u jednotlivých veřejných zakázek dle limitů, druhů zadávacích řízení, předmětů veřejných zakázek atd., je třeba vycházet z toho, že elektronicky jsou realizovány zejména dílčí úkony a nejsou elektronizována celá zadávací řízení.

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Výsledky šetření se v porovnání s předchozími lety téměř nezměnily.

5.4.2 U kolika procent z celkového počtu veřejných zakázek zadavatelé v roce 2011 využili elektronické nástroje v určitých fázích životního cyklu veřejné zakázky?

Následující graf blíže analyzuje míru využívání elektronických nástrojů u následujících úkonů:

- poskytování zadávací dokumentace,
- podání nabídky,
- uzavření smlouvy,
- objednávání,
- fakturace.

V grafu jsou zaneseny pouze odpovědi respondentů, kteří odpověděli, že u těchto úkonů používají elektronické nástroje (viz předchozí graf).

Celkově zadavatelé v největší míře využívají elektronické nástroje při poskytování zadávací dokumentace. V roce 2011 využilo elektronické nástroje při poskytování zadávací dokumentace u více než poloviny zadaných VZ 56 % zadavatelů. Naopak více než polovina zadavatelů (56 %) uzavřelo v roce 2011 smlouvu elektronicky pouze u 1–5 % zadaných veřejných zakázek. Míra využívání elektronických nástrojů ve vybraných fázích životního cyklu VZ je znázorněna v následujícím grafu.

Graf 22 Míra využívání elektronických nástrojů u vybraných úkonů v životním cyklu veřejné zakázky (% z počtu VZ zadáných v roce 2011)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Výsledky šetření se v případě elektronického podání nabídky (příp. žádosti o účast), uzavírání smluv, objednávání a fakturace v porovnání s předchozími lety změnily jen nepatrně. Otázka zaměřující se na elektronické poskytování zadávací dokumentace v šetření tento rok přibyla, proto není možné provést srovnání.

5.4.3 U kolika procent z celkového počtu veřejných zakázek zadáných v roce 2011 zadavatelé využili automatickou metodu hodnocení?

V následujícím grafu je uvedena míra využívání automatické metody hodnocení u zadavatelů, kteří uvedli, že používají elektronické nástroje pro hodnocení nabídek (viz Graf 21, kategorie „Podpora hodnocení nabídek“), tedy 79 z celkových 382 respondentů. Automatickou metodou hodnocení je myšlen případ, kdy byla pro účely hodnocení použita pouze číselně vyjádřitelná hodnotící kritéria (např. cena, délka záruky atd.) a hodnocení provedl elektronický nástroj podle nastaveného algoritmu bez zásahu zadavatele či hodnotící komise.

Z grafu je patrné, že 38 % zadavatelů automatickou metodu hodnocení v roce 2011 nevyužilo vůbec a 20 % zadavatelů pouze u 1-5 % zadáných veřejných zakázek. U více

než poloviny veřejných zakázek využilo automatickou metodu hodnocení 19 % zadavatelů.

Graf 23 Míra využívání automatické metody hodnocení (% z počtu VZ zadaných v roce 2011)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Zadavatelé více využívají automatickou metodu hodnocení, než tomu bylo v předchozím roce. V roce 2011 odpovědělo 51 % zadavatelů, že automatickou metodu hodnocení nepoužili ani u jedné veřejné zakázky. Toto procento se tento rok snížilo na 38 %. Navíc v roce 2011 20 % zadavatelů odpovědělo, že automatickou metodu hodnocení využilo u více než jedné čtvrtiny zadaných veřejných zakázek, přičemž v roce 2012 byl zaznamenán nárůst o 12 procentních bodů.

5.4.4 Jak dlouho zadavatelé již elektronické nástroje používají?

Nejvíce zadavatelů z těch, kteří elektronické nástroje již implementovali, je používají 1 až 3 roky (49 % respondentů). Méně než 1 rok používá elektronické nástroje 27 % respondentů, naopak déle než 3 roky používá elektronické nástroje 14 % respondentů.

Do celkového počtu respondentů nejsou zahrnuti zadavatelé, kteří elektronické nástroje pro realizaci úkonů v zadávacím řízení nepoužívají.

Graf 24 Doba používání elektronických nástrojů pro realizaci dílčích nebo všech úkonů v zadávacím řízení (2012)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Z následujícího grafu vyplývá, že oproti očekávání se délka využívání elektronických nástrojů pro realizaci VZ téměř nemění. Vysvětlením může být každoroční obměna zadavatelů ve výsledném výzkumném vzorku.

Graf 25 Porovnání doby používání elektronických nástrojů pro realizaci dílčích nebo všech úkonů v zadávacím řízení mezi jednotlivými roky 2007–2012

5.4.5 Pro jaké VZ či jiné zadávací postupy zadavatelé využívají či plánují využívat elektronické nástroje?

Graf 26 ukazuje, že nejvíce zadavatelů používá elektronické nástroje u veřejných zakázek malého rozsahu (41 % zadavatelů využívajících elektronické nástroje v pilotním či běžném provozu) a dále u podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek (celkem 33 % zadavatelů). V grafu nejsou zahrnuti zadavatelé, kteří elektronickou podporu zadávacího řízení zatím vůbec nezvažují. V případě soutěží o návrh a koncesních smluv je míra využívání elektronických nástrojů minimální (6 % zadavatelů).

Pokud jde o plány organizací na implementaci elektronického zadávání dle typů veřejných zakázek, situace je obdobná. Větší procento zadavatelů však plánuje elektronizovat proces zadávání podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek (souhrnem 60 % zadavatelů) oproti veřejným zakázkám malého rozsahu (souhrnem 51 % zadavatelů). Kolem 30 % zadavatelů uvažuje o zavedení elektronického zadávání soutěže o návrh či koncesní smlouvy.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Získávání informací o legislativních,
technických a dalších aspektech
souvisejících s elektronickým zadáváním
veřejných zakázek

Zpráva o výsledcích šetření za rok 2012

Graf 26 Plány organizací na implementaci elektronického zadávání dle typů zakázek (2012)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Současná míra využívání elektronických nástrojů u veřejných zakázek malého rozsahu ve srovnání s rokem 2011 zůstává na obdobné úrovni. Záměr zadavatelů využít elektronické nástroje oproti tomu mírně stoupá, a to o 3 procentní body. Následující graf zahrnuje odpovědi všech respondentů dotazníkového šetření, tj. ne pouze těch, kteří elektronické nástroje používají či je plánují používat.

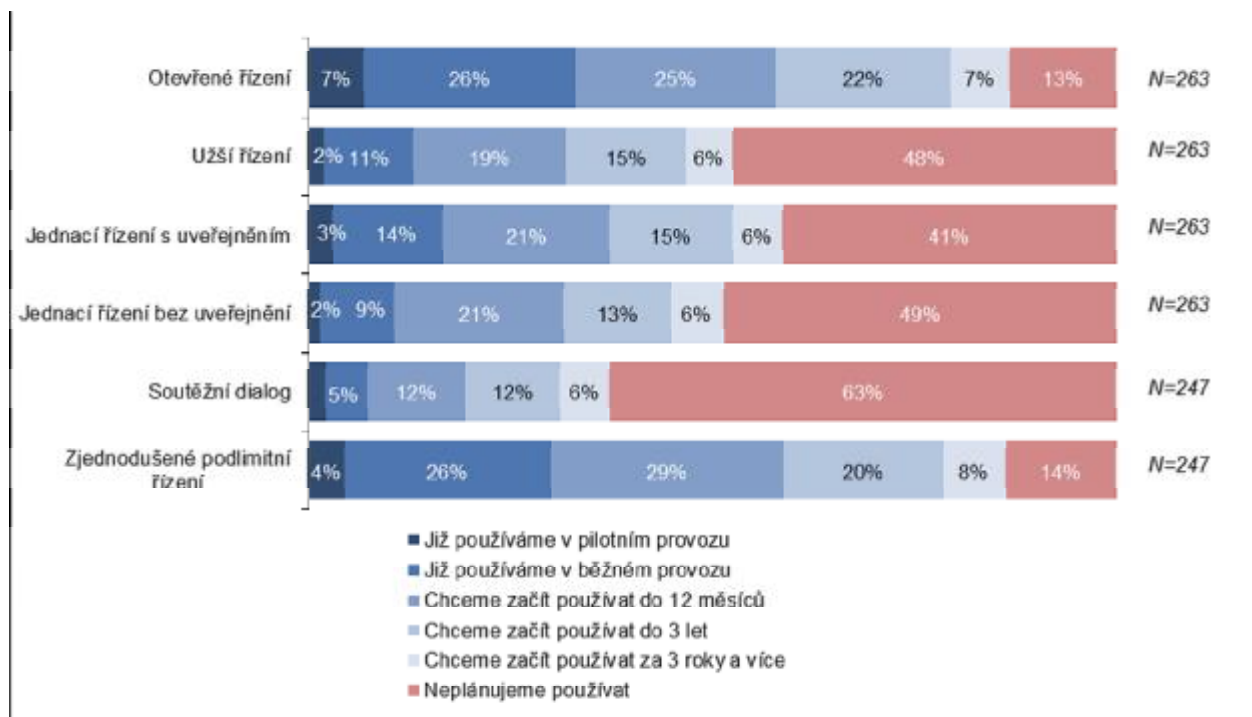
Graf 27 Porovnání plánů zadavatelů na implementaci elektronického zadávání u VZMR mezi roky 2007–2012

Míra elektronizace zadávání podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek se zvyšuje souhrnem o 4 procentní body, plány na implementaci elektronizace uvádí 42 % respondentů, oproti 40 % v minulém roce. Následující graf vypovídá o celkovém posunu směrem k rozšíření využívání elektronických nástrojů v procesu zadávání VZ.

Graf 28 Porovnání plánů zadavatelů na implementaci elektronického zadávání u podlimitních/nadlimitních VZ mezi roky 2007–2012

5.4.6 V kterém zadávacím řízení či jiném postupu zadavatelé využívají či plánují využívat elektronické nástroje?

Elektronické nástroje jsou v největší míře používány v případě otevřeného řízení (33 % zadavatelů) a zjednodušeného podlimitního řízení (30 % zadavatelů). Do 3 let by podle výsledků šetření mělo elektronické nástroje využívat 87 % zadavatelů, kteří již elektronické nástroje využívají či je využívat plánují v případě otevřeného řízení a 86 % zadavatelů v případě zjednodušeného podlimitního řízení. Nejméně zadavatelů naopak využívá či plánuje využívat elektronické nástroje v soutěžním dialogu. Bližší srovnání je uvedeno v následujícím grafu.

Graf 29 Plány organizací na implementaci elektronického zadávání dle druhů zadávacích řízení (2012)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Výsledky šetření se mezi jednotlivými roky významně nemění.

5.4.7 Pro které druhy veřejných zakázek zadavatelé využívají či plánují využívat elektronické nástroje?

Zadavatelé při využívání elektronických nástrojů příliš nerozlišují mezi jednotlivými druhy veřejných zakázek. Pouze v případě veřejných zakázek na stavební práce je při pohledu na následující graf patrná o trochu menší míra elektronizace zadávání těchto veřejných zakázek oproti VZ na dodávky a služby.

Graf 30 Plány organizací na implementaci elektronického zadávání dle druhů podlimitních a nadlimitních VZ (2012)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Výsledky šetření oproti minulému roku zaznamenaly mírný nárůst elektronizace u všech třech druhů zakázek (u VZ na dodávky zvýšen o 3 procentní body, VZ na služby o 4 procentní body, u VZ na stavební práce o 2 procentní body).

5.4.8 Pro které zvláštní postupy v zadávacím řízení a další instituty zadavatelé využívají či plánují využívat elektronické nástroje?

Ze zvláštních postupů v zadávacím řízení zadavatelé v největší míře využívají elektronickou aukci (27 % zadavatelů) a elektronické zadávání VZ na základě rámcové smlouvy (13 % zadavatelů). Dynamický nákupní systém či elektronický katalog nejsou zadavateli využívány téměř vůbec.

Graf 31 Používání zvláštních postupů v zadávacím řízení a dalších institutů (2012)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

V porovnání s předchozím rokem vzrostla míra využívání např. elektronické aukce z 17 % v roce 2011 na 27 % v roce 2012, jak dokládá následující graf. U ostatních zvláštních postupů v zadávacím řízení a dalších institutů ZVZ se zvýšilo především procento zadavatelů, kteří konkrétní elektronické nástroje plánují využívat.

Graf 32 Srovnání používání zvláštních postupů mezi roky 2011 a 2012

5.4.8.1 Jak se liší výsledky u zvláštních postupů v zadávacím řízení a u dalších institutů? Vážené odpovědi.

Velikost zadavatele má vliv především na míru využívání elektronické aukce, kde je rozdíl při vážení výsledků nejvýraznější. Z následujícího grafu vyplývá, že velcí zadavatelé v mnohem větší míře využívají e-aukce než menší zadavatelé. Velikost zadavatele při využívání ostatních nástrojů naopak nemá na míru využívání, ani na plány zadavatelů vliv.

Graf 33 Používání zvláštních postupů v zadávacím řízení a dalších institutů – vážené výsledky dle velikosti zadavatelů (2012)

Porovnání výsledků s předchozím šetřením

Výsledky šetření se oproti minulému roku téměř nezměnily.

5.4.8.2 Jak se liší výsledky u zvláštních postupů v zadávacím řízení a u ostatních institutů? Porovnání hlavních kategorií zadavatelů.

Územní samosprávné celky včetně příspěvkových organizací a Česká republika včetně státních příspěvkových organizací se zásadním způsobem neliší ani v současné míře implementace ani v plánech na zavedení zvláštních postupů v zadávacím řízení.

5.4.9 Jaké využívají zadavatelé elektronické nástroje v případě veřejných zakázek malého rozsahu?

Při pohledu na následující graf je patrné, že u veřejných zakázek malého rozsahu zadavatelé nejvíce využívají webový portál pro uveřejňování VZ (45 % zadavatelů, kteří elektronické nástroje již využívají a 39 %, kteří o tom uvažují). Druhým nejvyužívanějším institutem je elektronické tržiště (25 % zadavatelů již používají a 49 % zadavatelů plánují e-tržiště používat).

Graf 34 Používání elektronických nástrojů u VZ malého rozsahu (2012)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Míra používání elektronických nástrojů u veřejných zakázek malého rozsahu se oproti roku 2011 mírně zvýšila. Výraznější rozdíl je možné sledovat v případě elektronické aukce a elektronického tržiště.

5.4.10 U kolika procent z celkového počtu veřejných zakázek zadaných v roce 2011 zadavatelé využili elektronickou aukci?

Následující graf shrnuje, u kolika procent z celkového počtu veřejných zakázek zadaných v roce 2011 zadavatelé využili elektronickou aukci. V grafu jsou zaneseny odpovědi respondentů, kteří již elektronickou aukci používají, a to buď u veřejných zakázek malého rozsahu v podobě aukčních systémů (viz Graf 34) či podlimitních a nadlimitních VZ jako způsob hodnocení nabídek (viz Graf 31). Z grafu je patrné, že nejvíce zadavatelů využilo elektronickou aukci u 1–5 % z celkového počtu veřejných zakázek (49 % zadavatelů). 18 % zadavatelů využilo elektronickou aukci v případě zadání 6–12 % veřejných zakázek. Pro více jak jednu čtvrtinu veřejných zakázek elektronickou aukci využilo 30 % zadavatelů.

Graf 35 Využití elektronické aukce u veřejných zakázek zadaných v roce 2011

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

V porovnání s výsledky šetření v minulém roce je patrné, že využívání elektronické aukce mezi zadavateli se rozšířilo. Mnohem více zadavatelů oproti předchozímu roku využilo elektronickou aukci u více než čtvrtiny jimi zadaných veřejných zakázek (8 % v roce 2011 v porovnání s 30 % zadavatelů v roce 2012).

Následující tabulka znázorňuje rozdíl v míře využívání elektronické aukce u jednotlivých druhů VZ mezi roky 2011 a 2012. Ve všech oblastech veřejných zakázek je patrná proměna z pilotního provozu směrem k běžnému používání elektronických aukcí, zejména pak u VZ na dodávky (zvýšení o 5,5 procentních bodů). Rovněž přechází původní záměry zadavatelů zavést e-aukce do 3 let směrem k časovému horizontu 12 měsíců. Nejmenší nárůst celkové ochoty používat e-aukce v procesu zadávání elektronických zakázek vykazují veřejné zakázky na stavební práce.

Tabulka 2 Podrobnější analýza změn preferencí při využívání elektronické aukce (rozdíl mezi výsledky z roku 2011 a 2012)

	VZ na dodávky	VZ na služby	VZ na stavební práce
Již používáme v pilotním provozu	-2,8 p.b.	-4,2 p.b.	-2,3 p.b.
Již používáme v běžném provozu	5,5 p.b.	3,0 p.b.	4,6 p.b.
Chceme začít používat do 12 měsíců	6,8 p.b.	7,6 p.b.	5,7 p.b.
Chceme začít používat do 3 let	-3,4 p.b.	-0,4 p.b.	-0,4 p.b.
Chceme začít používat za 3 roky a více	-3,0 p.b.	-2,4 p.b.	-5,8 p.b.
Neplánujeme používat	-3,2 p.b.	-3,5 p.b.	-1,7 p.b.

5.4.11 Které komodity zadavatelé nakoupili s využitím elektronické aukce?

Z následujícího grafu vyplývá, že zadavatelé v minulém roce elektronickou aukci využívali nejčastěji pro nákup elektronické energie (31 % zadavatelů využívajících e-aukci) a zemního plynu (19 % zadavatelů využívajících e-aukci). Dále elektronickou aukci využili

také při nákupu telekomunikačních služeb a kancelářských potřeb, ale již v mnohem menší míře (7 % zadavatelů využívajících e-aukci u každé kategorie).

V kategorii „Jiné“ zadavatelé odpovídali např. zdravotnické přístroje, nástroje a materiál, kancelářská technika a zařízení či osobní vozidla.

Graf 36 Komodity nakoupené s využitím elektronické aukce (2012)

5.4.12 Jakým způsobem zadavatelé nakupují drobné komodity a za jakou cenu?

Za účelem získání informací o cenových hladinách a způsobu nákupu nejčastěji nakupovaných komodit, byli respondenti dotazováni na detaily nákupu bílého papíru A4 5x500 listů a počítačové myši. Tyto dvě komodity byly zvoleny jako dobře standardizovatelné komodity, u nichž je předpoklad, že je nakupuje většina zadavatelů.

Následující graf ukazuje výsledky šetření týkající se rozložení forem nákupu papíru. Z grafu vyplývá, že přestože se jedná o komoditu, již je vhodné zadávat na základě

rámcové smlouvy, s použitím elektronického tržiště či elektronické aukce, 61 % zadavatelů ji nakupuje v kamenném obchodě, na e-shopu či ze zásilkového katalogu. V porovnání s rokem 2011 jde o nárůst dokonce o 15 procentních bodů. Průměrná cena papíru činí 73 Kč.⁸

Graf 37 Rozložení forem nákupu papíru (2012)⁹

Graf 38 ukazuje výsledky týkající se rozložení forem nákupu počítačové myši. Z grafu je patrné, že stejně jako papír, tak i počítačové myši více jak polovina zadavatelů nakupuje přímo, buď v kamenném obchodě, na e-shopu či ze zásilkového katalogu. Průměrná cena počítačové myši činí 130 Kč.¹⁰

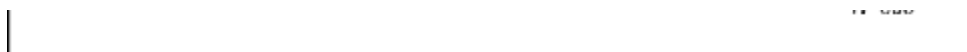
⁸ Pro výpočet byl použit medián z hodnot.

⁹ V této otázce bylo možné zadat více odpovědí.

¹⁰ Pro výpočet byl použit medián z hodnot.

Graf 38 Rozložení forem nákupu počítačové myši (2012)¹¹

Pokud bychom provedli zhodnocení forem nákupu dle kategorií zadavatelů, z následujícího grafu můžeme vidět, že zadavatelé z kategorie Česká republika a státní příspěvková organizace nakupují mnohem častěji papír na základě rámcových smluv než ostatní kategorie zadavatelů. Také nejvíce, téměř výlučně, využívají elektronická tržiště (12 % respondentů z dané kategorie).

¹¹ V této otázce bylo možné zadat více odpovědí.

Graf 39 Rozložení forem nákupu papíru dle kategorie zadavatelů (2012)

Podobně je tomu u nákupů počítačové myši, u níž však převažuje nákup přímo v kamenném obchodě, e-shopu či ze zásilkového prodeje u všech kategorií zadavatelů. Pouze u subjektů České republiky a jejich příspěvkové organizace převažuje používání elektronických nástrojů, v tomto případě především využití elektronického tržiště. Porovnání je uvedeno v následujícím grafu.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Získávání informací o legislativních,
technických a dalších aspektech
souvisejících s elektronickým zadáváním
veřejných zakázek

Zpráva o výsledcích šetření za rok 2012

Graf 40 Rozložení forem nákupu počítačové myši dle kategorie zadavatelů (2012)

5.4.13 V jakém rozsahu zadavatelé využívají datové schránky?

Téměř polovina zadavatelů využívá při zadávání veřejných zakázek datové schránky, většina však pouze u vybraných úkonů, u kterých to považuje za přínosné (27 % zadavatelů).

Graf 41 Rozsah využívání datových schránek (2012)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

V porovnání s výsledky šetření za minulé dva roky je patrný mírný nárůst využití datových schránek v procesu zadávání VZ. Porovnání je uvedeno na následujícím grafu.

Graf 42 Porovnání rozsahu využívání datových schránek mezi roky 2010–2012

5.4.14 Jaké si zadavatelé chtějí pořídit elektronické nástroje a jak je chtějí provozovat?

Zadavatelé využívají převážně elektronické nástroje vytvořené a provozované komerčním provozovatelem (28 % respondentů, kteří je již využívají a 36 % těch, kteří implementaci plánují). 17 % zadavatelů již využívá a souhrnem 41 % zadavatelů plánuje využít elektronické nástroje vytvořené komerčním provozovatelem, ke kterým si zakoupí licenci. Nejméně zadavatelů si vytvořilo elektronické nástroje samo či to plánuje.

Graf 43 Plány organizací na implementaci elektronického zadávání dle způsobu zajištění přístupu k elektronickým nástrojům (2012)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Preference zadavatelů v závislosti na způsobu zajištění přístupu k elektronickým nástrojům se v letech výrazně nemění.

5.4.15 Jsou používané elektronické nástroje certifikovány dle vyhlášky č. 9/2011 Sb.?

Většina elektronických nástrojů využívaných zadavateli při zadávání VZ je certifikována v souladu s vyhláškou č. 9/2011 Sb., kterou se stanoví podrobnější podmínky týkající se elektronických nástrojů a úkonů učiněných elektronicky při zadávání veřejných zakázek a podrobnosti týkající se certifikátu shody. Z následujícího grafu vyplývá, že 78 % zadavatelů využívá certifikovaný elektronický nástroj.

Graf 44 Certifikace dle vyhlášky č. 9/2011 Sb. (2012)

N=116

5.4.16 V jakém rozsahu využívají zadavatelé spisovou službu?

Více než polovina zadavatelů (57 % všech respondentů) eviduje všechny dokumenty spojené se zadáváním veřejných zakázek ve spisové službě. Přibližně třetina zadavatelů (31 % z celkového počtu respondentů) eviduje ve spisové službě pouze některé dokumenty.

Graf 45 Evidence dokumentů spojených se zadáváním VZ ve spisové službě (2012)

N=362

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

V porovnání s výsledky šetření s minulými dvěma lety se míra využívání spisové služby pro evidenci dokumentů souvisejících se zadáváním VZ příliš nemění (viz následující graf).

Graf 46 Porovnání míry evidence dokumentů spojených se zadáváním VZ ve spisové službě mezi roky 2010 až 2012

5.5 Problémy při zavádění elektronického zadávání

Zadavatelé se při zadávání veřejných zakázek nejčastěji potýkají s neochotou dodavatelů účastnit se elektronických zadávacích řízení (15 % odpovědí), s nedostatkem školení na téma elektronického zadávání veřejných zakázek (13 % odpovědí), s finanční náročností použití elektronických nástrojů, nejasnou legislativou (12 % odpovědí) či nízkou metodickou podporou ze strany gestora zákona (11 % odpovědí).

Graf 47 Problémy při implementaci elektronického zadávání VZ (2012)

Porovnání výsledků s předchozími šetřeními

Problémy, se kterými se zadavatelé potýkají při zavádění elektronických nástrojů do procesu zadávání veřejných zakázek, se mezi lety téměř nemění.

5.6 Vzdělávání zadavatelů a jejich povědomí o strategických dokumentech

5.6.1 Jaká je účast zadavatelů na vzdělávacích kurzech týkajících se elektronizace veřejných zakázek?

Následující graf shrnuje míru účasti zadavatelů na vzdělávacích kurzech týkajících se elektronizace procesu zadávání veřejných zakázek a zaměření těchto vzdělávacích kurzů. Z výsledků je patrné, že vedle jedné třetiny zadavatelů, kteří se neúčastnili žádného vzdělávání, největší počet respondentů využilo vzdělávání v oblasti legislativy elektronizace VZ (27 % z celkového počtu respondentů) a 14 % v oblasti práce s IS VZ US a stejné procento v oblasti práce s elektronickým tržištěm.

Graf 48 Účast zadavatelů na vzdělávacím kurzu v obl. elektronizace veřejných zakázek v posledních 2 letech (2011 a 2012)

5.6.2 Jaký je názor zadavatelů na dopad usnesení vlády ČR č. 343 ze dne 10. května 2010 (strategie používání e-tržišť pro veřejnou správu) na proces zadávání veřejných zakázek?

Následující graf ukazuje, jaký dopad má podle zadavatelů usnesení vlády ČR č. 343 týkající se strategie používání e-tržišť pro veřejnou správu na proces zadávání veřejných zakázek, které bylo přijato 10. května 2010. Lze vycházet z předpokladu, že v tomto roce již jsou všichni respondenti s tímto usnesením vlády seznámeni. Z grafu je patrné, že 26 % respondentů si je vědomo, že usnesení je pro ně povinné. Zajímavým výsledkem šetření je, že 31 % zadavatelů bude institut e-tržisť využívat i přesto, že pro ně není závazný.

Graf 49 Dopad usnesení vlády ČR č. 343 ze dne 10. května 2010 (2012)

Porovnání výsledků podle jednotlivých kategorií zadavatelů

Porovnáme-li odpovědi mezi jednotlivými kategoriemi zadavatelů, pro daný subjekt je patrný vliv povinnosti využívat e-tržišť dané usnesením vlády. Většina zadavatelů z kategorie Česká republika a státní příspěvkové organizace je povinna e-tržišť používat, i přesto 20 % respondentů si není této povinnosti vědomo.¹²

Zajímavým výsledkem šetření je, že poměrně velké procento zadavatelů z ostatních kategorií, jimž je používání e-tržišť tímto usnesením pouze doporučeno, e-tržišť i přesto plánují využívat. Významná je míra ochoty využívat e-tržišť u územních samosprávných celků a jejich příspěvkových organizací, která je souhrnem reprezentována 57 % kladnými odpověďmi. V těsném závěsu následuje zájem dotovaných zadavatelů využívat e-tržišť (51 % zadavatelů této kategorie).

¹² Povinnost je uložena všem ústředním orgánům státní správy a jim podřízeným organizacím spadajícím do kategorie Česká republika a státní příspěvková organizace.

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Získávání informací o legislativních,
technických a dalších aspektech
souvisejících s elektronickým zadáváním
veřejných zakázek

Zpráva o výsledcích šetření za rok 2012

Graf 50 Dopad usnesení vlády ČR č. 343 ze dne 10. května 2010 – porovnání kategorií zadavatelů (2012)

6. Vyhodnocení hypotéz

V této kapitole je uvedeno vyhodnocení následujících hypotéz, které byly ověřovány v průběhu šetření.

Hypotéza: *Elektronické nástroje používá v roce 2012 více zadavatelů než v roce 2011.*

Vyhodnocení hypotézy: Tato hypotéza nebyla potvrzena. Elektronické nástroje využívá stejné procento zadavatelů jako v předchozím roce (32 % zadavatelů v roce 2012 oproti 31 % zadavatelů v roce 2011). Přesto je v širším meziročním srovnání patrný nastupující trend zvyšujícího se využívání elektronických nástrojů. Výsledky šetření uvádí Graf 11.

Hypotéza: *Elektronické nástroje jsou mnohem rozšířenější v zadávací praxi větších zadavatelů.*

Vyhodnocení hypotézy: Tato hypotéza byla potvrzena. V současné době využívají elektronické nástroje v mnohem větší míře větší zadavatelé. Výsledky šetření uvádí Graf 13.

Hypotéza: *Zadavatelé používají elektronické nástroje nejčastěji pro poskytování zadávací dokumentace a uveřejňování informací o veřejných zakázkách.*

Vyhodnocení hypotézy: Tato hypotéza byla potvrzena. Jako v předchozích letech zadavatelé využívají elektronické nástroje pro uveřejňování informací o veřejných zakázkách, poskytování zadávací dokumentace a poskytování dodatečných informací k zadávacím podmínkám. Výsledky šetření uvádí Graf 21.

Hypotéza: *Zadavatelé využívají ve větší míře elektronickou aukci pro hodnocení nabídek v porovnání s předchozím rokem.*

Vyhodnocení hypotézy: Tato hypotéza byla potvrzena. Zadavatelé využívají elektronickou aukci v mnohem větší míře jak u podlimitních a nadlimitních VZ, tak veřejných zakázek malého rozsahu. Výsledky šetření jsou uvedeny v kapitolách 5.4.8 až 5.4.10.

Hypotéza: *Elektronická tržiště pro veřejnou správu nebudou ochotni využívat zadavatelé, kterým tak neukládá vláda svým usnesením ze dne 10. května 2010 č. 343.*

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Získávání informací o legislativních,
technických a dalších aspektech
souvisejících s elektronickým zadáváním
veřejných zakázek

Zpráva o výsledcích šetření za rok 2012

Vyhodnocení hypotézy: Tato hypotéza nebyla potvrzena. Přibližně třetina zadavatelů plánuje i přesto, že využívání e-tržišť pro ně není povinné, e-tržišťe využívat. Výsledky šetření uvádí Graf 49 a Graf 50.

7. Shrnutí hlavních závěrů šetření

Šesté dotazníkové šetření na téma elektronizace procesu zadávání veřejných zakázek proběhlo v březnu 2012. Z 1 288 oslovených zadavatelů platně vyplnilo webový dotazník 382 zadavatelů, což představuje návratnost dotazníku ve výši 30 %.

Výsledky šetření v porovnání s předchozím rokem nepoukazují na dramatický nárůst míry využívání elektronických nástrojů v procesu zadávání veřejných zakázek, nicméně v dlouhodobějším porovnání tento trend patrný je. Například v roce 2007 elektronické nástroje využívalo pouze 16 % z celkového počtu respondentů šetření, zatímco v roce 2012 se tento počet zdvojnásobil na 32 %.

Využívání elektronických nástrojů jsou mnohem více nakloněni velcí zadavatelé. Největší rozdíl oproti menším zadavatelům je patrný v současné míře využívání elektronických nástrojů, na plány zadavatelů však jejich velikost dopad nemá. Zadávací proces také v mnohem větší míře elektronizují zadavatelé z kategorie Česká republika a státní příspěvková organizace v porovnání se zadavateli z kategorie územní samosprávné celky a jejich příspěvkové organizace.

Zadavatelé při zadávání veřejných zakázek využívají mnohem častěji elektronickou aukci, než tomu bylo v předchozím roce. Nejčastěji s využitím elektronické aukce nakupují elektronickou energii a zemní plyn. Zadavatelé také ve větší míře využívají automatickou metodu hodnocení nabídek.

Následující charakteristika stavu využívání elektronických nástrojů v procesu zadávání veřejných zakázek se v posledních letech příliš nemění:

- zadavatelé využívají elektronické nástroje zejména pro realizaci dílčích úkonů, zadavatelé tak některé úkony realizují elektronicky a některé v listinné podobě,
- míra využívání elektronických nástrojů se u veřejných zakázek na dodávky, služby a stavební práce téměř neliší,
- zadavatelé využívají či plánují využívat elektronické nástroje především v otevřeném řízení a zjednodušeném podlimitním řízení,

- nejvíce zadavatelů využívá z elektronických nástrojů webový portál pro uveřejňování informací o veřejných zakázkách, poskytování zadávací dokumentace a dodatečných informací,
- datové schránky nevyužívá při zadávání veřejných zakázek více než polovina respondentů,
- mezi nejčastěji uváděné problémy při implementaci elektronických nástrojů patří neochota dodavatelů účastnit se elektronických zadávacích řízení a nedostatek školení na téma elektronického zadávání veřejných zakázek,
- zadavatelé využívají nejčastěji elektronické nástroje vytvořené a provozované komerčním provozovatelem.